

Повідомлення, рецензії, огляди

25-ліття львівської Кафедри музичної фольклористики та Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології: історія – персоналії – доробок. Біобібліографічний покажчик / ред.-упор. І. Довгалюк; гол. ред. І. Пилатюк. Львів, 2019

Етномузикознавчий осередок Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка – Кафедра музичної фольклористики та Проблемна науково-дослідна лабораторія музичної етнології – є сьогодні одним із найбільших освітніх і дослідницьких музично-фольклористичних центрів в Україні. Львівська етномузикознавча школа має поважну історію, яку творила когорта видатних діячів, фундаторів цієї науки не лише в Україні, а й загалом у Центральній Європі – Філарет Колесса, Осип Роздольський, Станіслав Людкевич, Володимир Гошовський та їхні численні учні й послідовники. З цими іменами лучаться й доленосні для розвитку світової, європейської та української етномузикології здобутки – широкомасштабне й систематичне документування музичного фольклору з використанням звукозапису; створення першого фонограмархіву, його невпинне опрацювання та поповнення; перші друквані видання народномузичних творів, систематизованих за їхніми музичними ознаками; заснування „типологічного” напрямку в етномузикології, який лежить в основі новітніх мелодіалектологічних досліджень українських учених; різнобічна співпраця із зарубіжними інституціями та дослідниками народної музики, залучення молоді до польового та аналітичного студіювання народної музики та багато інших.

У поступі етномузикознавчої думки Галичини ХХ століття стало визначним етапом, адже в ту пору було закладено надійні підвалини для подальшого розвитку цієї науки на всьому центральноєвропейському просторі, а Львівська консерваторія вийшла в лідери серед дослідницьких осередків автентичної музики в Україні. На чолі новітньої історії музично-фольклористичного руху у Львівській консерваторії став професор Богдан Луканюк, стараннями якого на початку 1990-х років у ЛНМА імені М. В. Лисенка було засновано Кафедру музичної фольклористики, а кількома роками пізніше – й Проблемну науково-дослідну лабораторію музичної етнології. У різний час на кафедрі та в лабораторії працювали відомі педагоги й вчені: професори Ірина Довгалюк, Надія Супрун-Яремко, Ігор Мацієвський, Тарас Баран, доценти Юрій Рибак, Михайло Мишанич, Вікторія Ярмола, Ліна Добрянська, Лариса Лукашенко, старші викладачі Тарас Брилинський, Любомир Кушлик, Юрій Сливинський, Богдан Котюк, наукові співробітники Іри-

на Федун, Лариса Сабан, Володимир Сивохіп, Ярина Турянська, Андрій Вовчак, Надія Пастух, Ольга Харчишин та інші.

Важливою та невід'ємною рисою праці вчених львівської школи від самих початків її становлення є незмінне прагнення до впорядкованості та системності у всіх дослідницьких і практичних сферах. Тож ювілейне видання (до 175-ліття Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка) – біобібліографічний покажчик „**25-ліття львівської Кафедри музичної фольклористики та Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнології: історія – персоналії – доробок**” (упорядник – професорка Ірина Довгалюк) є своєрідним звітом за чвертьстолітню діяльність заслужено визнаного як в Україні, так і за її межами етномузикознавчого осередку.

Змістовна передмова Ірини Довгалюк та Ліни Добрянської до науково-методичного видання є самостійним довершеним історіографічним дослідженням, адже в ній детально описано основні етапи становлення й розвитку кафедри та лабораторії, охарактеризовано найважливіші напрями їхньої сучасної діяльності.

Загалом більш звичними для читача є енциклопедичні видання, у яких відбиті життєві віхи та науково-творча спадщина видатних постатей минулого. Натомість сучасники, як правило, обділені такою увагою. Пропонований довідник покликаний зламати цей стереотип та піти „на випередження” – висвітлити різногранну діяльність членів науково-педагогічного колективу, що працюють на кафедрі та в лабораторії нині. У біографічних частинах містяться інформація про освіту, наукові ступені та звання, місце роботи й займані посади, а також наукові зацікавлення. Спеціальну увагу спрямовано на музично-етнографічні інтереси вчених. Доповнюють життєписи дослідників опубліковані статті про них.

Бібліографічні описи доробку працівників кафедри та лабораторії охоплюють найширше коло аспектів роботи вченого-педагога-просвітника. Окремі видання (монографії, народномузичні збірники, покажчики тощо); наукові дослідження; повідомлення, рецензії, тези доповідей, енциклопедичні та газетні статті, популярні збірники фольклору, передмови, спогади, листування, інтерв'ю; біо-, бібліо- та нотографічні матеріали (опубліковані в колективних збірниках); педагогіка (статті, програми, методичні напрацювання); редагування, упорядкування досліджень і збірників наукових студій; технічне редагування; підготування до публікації праць інших дослідників; транскрипційна робота; аудіо – CD-матеріали (архівні та свіжозібрані фонозаписи); електронні ресурси; рукописи – це чи не повний перелік інформації, яку ретельно призьбирала та виклала упорядниця. Доповнює видання чимала кількість раритетних світлин.

Отже, ідея висвітлити сторінки життя та наукового доробку колег, сучасних працівників кафедри й лабораторії, – надзвичайно схвальна та необхідна. З практичної погляду це обумовлено тим, що в одному виданні вміщено перелік усіх здобутків цих учених, а отже, значно полегшується пошук

необхідної інформації. Окрім того, системним чином можна ознайомитись як із широким колом наукових інтересів окремих персоналій упродовж певного періоду їхнього життя, так і з дослідницькими векторами всієї кафедри. Інформація не обмежується лише етномузикознавчою нівою: у книзі висвітлено маловідомі на широкий загал життєві сторінки, захоплення та досягнення окремих осіб в інших мистецьких сферах (до прикладу, у ділянці музичної композиції).

Безперечна перевага енциклопедичних досліджень про сучасників полягає в тому, що існує можливість уточнити всі ймовірні факти, так би мовити, „з перших вуст”. З іншого боку, логічно, що кількість монографій, збірників, досліджень тощо з часом буде розширюватися. Відтак упорядниця завбачливо вирішила розмістити матеріали довідника на сторінці кафедри та лабораторії в інтернеті задля інформування зацікавленої громади про дослідження львівських етномузикологів. Це дасть змогу постійно доповнювати довідник інформацією про здобутки членів колективу Кафедрі музичної фольклористики та Проблемної науково-дослідної лабораторії Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Рецензоване видання є надзвичайно цінним як для української етномузикознавчої спільноти, так і для широкого кола – іноземних колег, фахівців зі споріднених наукових галузей, студентів та всіх, хто цікавиться історією вивчення народної музики в Галичині.

Галина Пшенічкіна

Галина Пшенічкіна, етномузикологиня, канд. мистецтвознавства, викладачка Черкаського музичного коледжу ім. С. С. Гулака-Артемовського, викладачка Дніпропетровської академії музики імені М. Глінки (Дніпро), pshengalia@gmail.com, +38 097 719 06 39.

Антологія наукової думки про народну музику Закарпаття: збірник досліджень і статей про музичний фольклор та методику його збирання. Том 1. Перші дослідники музичного фольклору Закарпаття: Філарет Колесса, Бела Барток, Михайло Рошахівський / упор., автор передм., комент., заключн. сл., перекл. і викон. проєкту Віра Мадяр-Новак. Мукачево: Карпатська вежа, 2019

У 2019 році вийшла друком „Антологія наукової думки про народну музику Закарпаття”. Серед етномузикологічних видань останніх десятиліть напевно чи знайдемо бодай одну публікацію такого характеру, де зібрані історично важливі дослідження різних авторів про народну музику одного регіону.

Масштабний проєкт із видання наукових праць про традиційну музику Закарпаття, який започаткувала фольклористка Віра Мадяр-Новак, приурочений до 100-річчя видатного українського етномузиколога, фундатора